

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
професор _____ О. І. Іващук
» _____ 2020 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

для вступників до аспірантури

напряму підготовки 22 - Охорона здоров'я

(шифр і назва напряму підготовки), спеціальності 222 - Медицина

зі спецпредмету «Нервові хвороби»

Чернівці - 2020

Програма іспиту зі спецпредмету «Нервові хвороби» для вступників до аспірантури напряму підготовки 22 - Охорона здоров'я, спеціальності 222 – Медицина» розроблена відповідно до Стандартів вищої освіти України, навчального плану, освітньо-професійної підготовки фахівців у вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет».

Розробник програми: проф. Кричун І.І.

Схвалено на засіданні кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології “_29_” ____04____2020 р., протокол №__17__

Завідувач кафедри, проф.

В.М. Пашковський В.М. Пашковський

Схвалено на засіданні організаційно-методичної комісії з післядипломної освіти “_20_” ____05____2020 р., протокол №__2__

Голова організаційно-методичної комісії з післядипломної освіти,
проф.

В.М. Пашковський

В.М. Пашковський

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Функціональна одиниця нервової системи - нейрон. Типи нейронів, їх функціональне значення. Нейроглія. Її функціональне значення.
2. Сегментарно-рефлекторний апарат спинного мозку: сіра речовина, корінці і спинальні сегменти, вегетативні центри. рефлекторна дуга. Сегментарна іннервація тіла.
3. Провідні шляхи: передні, бічні, задні канатики (стовпи).
4. Анатомія кортико-спинального шляху. Ознаки центрального паралічу. Патофізіологія м'язової гіпертонії, гіперрефлексії (симптомів центрального паралічу).
5. Анатомія спино-мускулярного шляху. Ознаки периферичного паралічу. Патофізіологія атонії, арефлексії, атрофії.
6. Анатомія і фізіологія рухового шляху. Симптоми ураження на різних рівнях. Приклади захворювань.
7. Патологічні рефлекси: стопні, захисні, орального автоматизму, їх клінічне значення.
8. Поняття про рецепцію і чутливість. Класифікація видів чутливості: поверхневої, глибокої, складної. Види чутливих порушень.
9. Провідні шляхи поверхневої чутливості. Ураження на різних рівнях (нерв, корінець, задній ріг, бічний стовп, внутрішня капсула, таламус, постцентральна звивина).
10. Провідні шляхи глибокої чутливості. Ураження на різних рівнях (нерв, задній стовп, медіальна петля). Сенситивна атаксія, приклади захворювань.
11. Мононевритичний тип чутливих порушень. Приклади захворювань, рівень ураження чутливих шляхів. Поняття невриту, нейропатії, невралгії.
12. Поліневритичний тип чутливих порушень. Приклади захворювань, рівень ураження чутливих шляхів.
13. Синдром ураження внутрішньої капсули, променевого вінця, передньої і задньої центральної звивини.
14. Ураження половини поперечника спинного мозку - синдром Броун-Секара на різних рівнях (C1 - C4, C5 - Th2, Th3-Th6, Th9-Th10, Th11-Th12, L1 - S2). Симптоматологія.
15. Інтра- і екстремедулярний синдром. Приклади захворювань.
16. Мозочок, анатомія, фізіологія. Аферентні і еферентні шляхи. Симптоми ураження.
17. Види атаксії (мозочкова, вестибулярна, кіркова, сенситивна, статична, динамічна).
18. Анатомія підкіркових гангліїв, зв'язки з різними відділами головного і спинного мозку. Загальна характеристика синдромів ураження: палідонігральний (паркінсонізм), стріарний (гіперкінетичний).
19. Структури і патологія стріарного відділу екстрапірамідної системи, гіперкінетично-гіпотонічний синдром. Приклади захворювань.
20. Структури і патологія палідарного відділу екстрапірамідної системи, паркінсонізм. Приклади захворювань.

21. Нюховий аналізатор (I пара ЧМН). Анатомія, фізіологія. Симптоми ураження. Приклади захворювань.
22. Зоровий аналізатор (II пара ЧМН). Провідні шляхи. Симптоми ураження на різних рівнях. Приклади захворювань.
23. Окорухові нерви (III, IV, VI пари ЧМН). Анатомія, фізіологія. Симптоми ураження. Приклади захворювань. Рефлекторна дуга зіничного рефлексу.
24. Види офтальмоплегій: зовнішня, внутрішня, тотальна.
25. Трійчастий нерв (V пара ЧМН). Анатомія, фізіологія, симптоми ураження. Клініка і лікування невралгії трійчастого нерву..
26. Анатомія і функції лицьового нерву (VII пара ЧМН). Центральний і периферичний паралічі м'язів. Неврит лицьового нерву. Етіологія, клінічні ознаки ураження на різних рівнях, лікування.
27. Анатомія і функції слухового і вестибулярного нерву (VIII пара ЧМН). Симптоми ураження. Приклади захворювань.
28. Анатомія і функції язикоглоткового, блукаючого, додаткового, під'язикового нервів (IX, X, XI, XII пари ЧМН). Приклади захворювань.
29. Кортико-нуклеарний шлях. Бульбарний і псевдобульбарний паралічі. Диференційна діагностика. Приклади захворювань.
30. Альтернуючі синдроми: педункулярні (Вебера), понтинні (Мійяра-Гублера, Фовілля), бульбарні (Джексона, Валленберга-Захарченко).
31. Кора головного мозку, її цитоархітектоніка. Вчення про локалізацію функцій. Симптоми ураження кори головного мозку (приклади симптомів подразнення і випадання). Апраксії, агнозії.
32. Моторні і сенсорні представництва в корі. Поняття про функціональну асиметрію півкуль.
33. Синдроми ураження правої і лівої півкулі.
34. Симптоми ураження лобових часток головного мозку.
35. Симптоми ураження потиличної частки головного мозку.
36. Симптоми ураження скроневої частки головного мозку.
37. Симптоми ураження тім'яної частки головного мозку.
38. Порушення мови. Афазія (моторна, сенсорна, амнестична). Топічна діагностика, структури уражень.
39. Анатомія, фізіологія, синдроми ураження сегментарного відділу вегетативної нервової системи. Ураження стовбура мозку, бічних рогів спинного мозку, гангліїв стовбура, сплетінь, нервів.
40. Оболонки головного мозку. Менінгеальний синдром. Спинномозкова рідина, її циркуляція. Люмбальна пункция. Лабораторне дослідження ліквору.
41. Параклінічні методи дослідження в неврології: РЕГ, Ехо-ЕЕ, ЕЕГ, ЕМГ, оглядова і контрастна рентгенографія, ангіографія, термографія, ядерно-магнітна резонансна і комп'ютерна томографія мозку, ультразвукова доплерографія.
42. Кровообіг головного мозку. Минуці порушення мозкового кровообігу. Етіологія, класифікація, діагностика, лікування, експертиза працездатності.
43. Геморагічний інсульт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка

паренхіматозного і вентрикулярного крововиливу. Диференціальна діагностика. Лікування в гострому і відновлювальному періодах. Експертиза працездатності.

44. Субарахноїдальний крововилив. Етіологія, клініка, диференціальна діагностика. Лабораторні дослідження, спинномозкова рідина, очне дно, Ехо-ЕГ, ангіографія. Лікування. Експертиза працездатності.
45. Ішемічний інсульт: тромбоз загальної і внутрішньої сонної артерії, середньої мозкової артерії. Етіологія, патогенез, структури ураження, клініка, диференційна діагностика. Лікування в гострому і відновному періодах. Експертиза працездатності хворих із судинною патологією головного мозку.
46. Ішемічний інсульт і емболія судин головного мозку. Етіологія, патогенез, диференційна діагностика. Параклінічні методи діагностики (показники системи гемостазу, РЕГ, Ехо-ЕГ, спинномозкова рідина). Лікування, працевлаштування хворих із залишковими явищами інсульту.
47. Серозний лімфоцитарний хориомеїніт і ентеровірусні менінгіти Коксаки. Етіологія, клініка, лікворна діагностика, лікування, рецептура, прогноз, експертиза працездатності.
48. Менінгококовий менінгіт. Клініка, діагностика, лікування, етіологія, ускладнення.
49. Епідемічний енцефаліт. Етіологія, патогенез, структури ураження. Клініка, клінічні форми, перебіг, лікування в гострому і хронічному періодах. Експертиза працездатності.
50. Нейросифіліс. Етіологія, клінічні форми. Спинна сухотка та прогресуючий параліч. Клініка, діагностика, лікування.
51. Кліщовий енцефаліт. Епідеміологія, структури ураження, клінічні форми, плин, Кожевніковська епілепсія, лікування і профілактика, експертиза працездатності.
52. Вторинні енцефаліти (грипозний, ревматичний, коревий), структури ураження, клініка, диференційна діагностика, лікування, експертиза працездатності.
53. Поліомієліт. Етіологія, патоморфологія, структури ураження, клінічні форми, лікування в гострому і відновному періодах. Профілактика поліомієліту.
54. Ревматичні ураження нервової системи, класифікація, симптоматологія. Ревматичний енцефаліт (мала хорея) - структури ураження, клініка, лікування, рецептура, профілактика, експертиза працездатності.
55. Розсіяний склероз і гострий розсіяний енцефаломієліт. Етіологія, патогенез, структури ураження, клініка, клінічні форми, диференціальна діагностика, лікування, рецептура, експертиза працездатності.
56. Бічний аміотрофічний склероз. Етіологія, патогенез. Структури ураження, клініка, клінічні форми, лікування - рецептура, прогноз.
57. НейроСНІД - клінічні форми, діагностика, профілактика.
58. Компресійні синдроми шийного та поперекового остеохондроза. Радиклопатії шийних корінців, синдром хребетної артерії і нерва, шийна мієлопатія, компресія корінців L5, S1, лікування, експертиза працездатності.

59. Рефлекторні неврологічні синдроми шийного та поперекового остеохондрозу. Етіологія, клініка. Скаленус-синдром, плечо-лопатковий періартроз, синдром "плече-кисть", цервікаго, цервікалгія, цервікокраніалгія, цервікобрахіалгія, люмбаго, люмбалгія, люмбоішіалгія, лікування, рецептура, фіз. методи.
60. Попереково-крижовий радикуліт. Роль остеохондрозу, гриж міжхребцевих дисків у патогенезі захворювання. Клініка, рентгенологічні ознаки, перебіг, лікування, рецептура, фіз. методи, експертиза працездатності.
61. Невропатії стегнового, малогомілкового, великогомілкового нервів. Етіологія, клініка, лікування, фіз. методи, експертиза працездатності.
62. Неврит сідничного нерва. Етіологія, клініка, лікування, експертиза працездатності.
63. Невропатії променевого, ліктьового, серединного нервів, плечовий плексит. Тунельні синдроми. Етіологія, клініка, лікування, рецептура, фіз. методи, експертиза працездатності.
64. Полінейропатії: інфекційно-алергічна (Гійєна-Барре), дифтерійна, миш'якова, свинцева, алкогольна, діабетична. Клініка, лікування в гострому і відновному періодах, рецептура, фіз. методи, трудова і лікарська експертиза.
65. Сирингомієлія. Етіологія, патоморфологія, структури ураження, клініка, лікування, рецептура, прогноз, експертиза працездатності.
66. Міастенія, міастенічний криз, холінергічний криз. Етіологія і патогенез, структури ураження, клініка, клінічні форми, лікування, рецептура, експертиза працездатності, прогноз.
67. Захворювання вегетативної нервової системи: ангіотрофонеvroзи, мігрень, хвороба Рейно. Клініка, лікування, рецептура, фіз. методи, експертиза працездатності.
68. Головний біль: мігрень, головний біль м'язового напруження, пучковий головний біль.
69. Спадкові захворювання нервової системи: міопатії, міоплегія, міотонія, аміотрофія (спинальна та невральна), хвороба Коновалова-Вільсона, хвороба Паркінсона. Патоморфологія, клінічні особливості, види, діагностика, лікування.
70. Судомні синдроми. Великі, малі, парціальні епілептичні напади. Симптоматична епілепсія. Етіологія, патогенез, диференційна діагностика, лікування, експертиза працездатності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна: (Базова)

1. Невропатологія : підручник для студентів, лікарів-інтернів ВМНЗ III-IV рівнів / Володимир Миколайович Шевага, Анжела Володимирівна Паснок, Важена Володимирівна Задорожна - К. : Медицина, 2009. - 655 с.
2. Нервові хвороби: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації/ відпов. ред. Е.Г. Дубенко, С.М. Віничук ; С.М. Віничук, Е.Г. Дубенко, Е.Л. Мачерет та ін. - К. : Здоров'я, 2001. - 696 с.
3. А.А.Скоромен, А. П. Скоромен, Т. А. Скоромен. Нервные болезни: учебное пособие [для студентов мед. вузов] /М.: МЕДпресс-информ, 2005. - 543 с.: ил. - Словарь терминов: с. 519-536.- Алф. указ.: с. 537-543.
4. Скоромен А.А. Нервные болезни : учебное пособие для студентов мед. вузов / - М. : МЕДпресс-информ, 2008. - 551 с.
5. Посібник з топичної діагностики в неврології / Н.П. Яворська; під ред. В.М. Шеваги.. - Львів: Львів, нац. мед. ун-т, 2011. - 248 с.: ил, вкл. л. - Бібліогр.: с. 247-248.
6. Триумфов А.В. Топическая диагностика заболеваний нервной системы : краткое руководство / - М. : МЕДпресс-информ, 2012. - 261 с.
7. Нервные болезни : руководство для врачей / Х.Г. Ходос. - М. : МИА, 2002. - 511 с.
8. Мументалер М., Бассетти К., Дэтвайлер К. Дифференциальный диагноз в неврологии: руководство по оценке, классификации и дифференциальной диагностике неврологических симптомов. М.:МЕДпресс-информ, - 2012. - 360 с.
9. Иллариошкин С.Н., Левин О.С. Болезнь Паркинсона и расстройства движений. М.: НЦН РАМН. - 2011.- 413 с.
10. Карлов В. А. Неврология: руководство для врачей. 3-е изд., -М.:000 «Медицинское информационное агентство», 2011 .- 664 с.

Додаткова:

1. Бадалян Л.О. Детская неврология - М.:Медпресс.-1998. - 605 с.
2. Биллер Х. Практическая неврология, пер. с англ., т.2: Лечение. - М: Медицинская литература. - 2005. - 416 с.
3. Болевые синдромы в неврологической практике / А.Р. Артеменко, Александр Моисеевич Вейн, Т.Г. Вознесенская и др; под ред. В.Л. Голубева - М. : МЕДпресс-информ, 2010. - 330 с.
4. Болезни нервной системы, под ред. Н.Н. Яхно, Д.Р. Штульмана, изд. второе, М: Медицина. - 2001. -т. 1 -744с., т.2 - 480 с.
5. Инсульт (Клиническое руководство) / Вибере Д., Фейгин В., Браун Р., пер. с англ., 2-е изд., Бином, 2005. - 607 с.
6. Головокружение: диагностика и лечение, распространенные диагностические ошибки : учебное пособие [для системы вузов и послевузов. проф. образования] / Владимир Анатольевич Парфенов, Максим Валерьевич Замерград, Олег Анатольевич Мельников - М. : МИА,

2009. - 149 с.

7. Неврология / под ред. Д.Р. Штульмана, О.С. Левина, 4-е изд. - М.:Медпресс-информ. - 2005. - 944 с.
8. Неотложная неврология: руководство для врачей и студентов медицинских вузов / Владимир Дмитриевич Трошин - М. : МИА, 2006. - 590 с.
9. Никифоров А.С., Коновалов А.Н., Гусев Е.И. Клиническая неврология - М.: Медицина. - 2002. -т. 1-690 с., т.2 -777 с.
10. Топический диагноз в неврологии. Анатомия. Физиология. Клиника / Петер Дуус; Под науч. ред. Л. Лихтермана; Пер. А. Беловой и др. - М. : Вазар-Ферро, 1995. - 381 с.

В тому числі й інтернет ресурси

<https://www.umi.com.ua/>